

Průběžná zpráva o šetření

ve věci podnětu Z. a J. P.

A – Obsah podnětu

Podnětem se na mě obrátili manželé P. (dále také „stěžovatelé“). Stěžovatelé nesouhlasí se způsobem vyřízení jejich žádosti o odškodnění za nemajetkovou újmu dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále jen „zákon o odškodňování“), v souvislosti s letitou kauzou řízení o odstranění stavby krytého bazénu v jejich sousedství.

Stěžovatelé se obrátili na Ministerstvo pro místní rozvoj (dále také „ministerstvo“) se žádostí o náhradu nemajetkové újmy způsobené nesprávným úředním postupem – průtahy v řízení Městského úřadu Napajedla zejména v období od června 1998 do září 2009 (žádost ze dne 7. 3. 2011) – a požadovali odškodnění ve výši 300.000,- Kč. Žádost byla podána prostřednictvím advokáta JUDr. Radka Forala. Stěžovatelé, mimo jiné, uvedli, že se nejedná o natolik složitou věc, aby otázka dodatečného povolení stavby, nebo naopak odstranění stavby nemohla být vyřešena v přiměřené době. Za přiměřenou dobu však nepovažují dobu 11 let. Dále uvedli, že jim průtahy v řízení způsobené především postupem stavebního úřadu v Napajedlech působí vážné problémy, neboť po celou tuto dobu např. dochází k zastínění jejich domu, dále k zavlhání a také omezení jejich soukromí. Toto považují za vážnou a citelnou újmu na svých právech. Pokud by úřady postupovaly v souladu s právními předpisy, mohla být věc dle stěžovatelů vyřízena ve lhůtě přibližně 2 let. Za každý rok nečinnosti a prodlev stěžovatelé žádali částku ve výši 30.000,- Kč, tj. za 10 let celkem 300.000,- Kč.

Vlastní kauza krytého bazénu je mi v obecné rovině známa, neboť se stěžovatelé z důvodu dlouhodobosti projednávání případu na mě v minulosti již obrátili. Šetření v této věci vedla má zástupkyně RNDr. Jitka Seitlová. Je mi známo, že v návaznosti na místní šetření pracovníků mé kanceláře na místě samém se stěžovatelům podařilo vztahy s jejich sousedy uspořádat smírnou cestou – strany uzavřely dohodu (dohoda ze dne 13. 5. 2011) a řízení, které se nepodařilo stavebnímu úřadu léta ukončit, bylo ukončeno vydáním rozhodnutí o dodatečném povolení stavby. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 11. 8. 2011.

Reakcí ministerstva na žádost o odškodnění byl dopis ze dne 2. 9. 2011 (č. j. 11541/2011-83/694). Ministerstvo po zevrubném popisu průběhu řízení týkajícího se stavby bazénu konstatovalo následující:

Žadatelé „požadují přiznat zadostiučinění ve výši 300.000,- Kč za nemajetkovou újmu ve smyslu ustanovení § 31a odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Žadatelé však neuvedli, v čem spatřují nemajetkovou

újmou a okolnosti jejího vzniku. Žadatelé k žádosti nepřiložili žádné doklady, kterými by vznik nemajetkové újmy prokázali. V žádosti uvedli pouze, že požadují za každý rok nečinnosti a prodlev správního orgánu odškodnění ve výši 30.000,- Kč, tj. za 10 let celkem 300.000,- Kč. Neuvedli však, ani nijak nedoložili, jakým způsobem dospěli k částce 30.000,- Kč, která dle jejich názoru představuje výši přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu za jeden rok prodlení...“.

„...Úkolem Ministerstva pro místní rozvoj při jednání o zadostiučinění za nemajetkovou újmu je posoudit, zda jsou v daném případě splněny podmínky pro vznik odpovědnosti státu za nemajetkovou újmu stanovené zákonem č. 82/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zda žadatel prokázal vznik nemajetkové újmy a příčinnou souvislost mezi vznikem nemajetkové újmy a nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, tj. zda nemajetková újma, za níž je zadostiučinění požadováno, byla způsobena nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Dále je třeba posoudit závažnost vzniklé újmy a s ohledem na ni rozhodnout, zda je třeba poskytnout zadostiučinění v penězích nebo zda není možné újmu nahradit jinak. V případě, že je třeba poskytnout zadostiučinění v penězích, je pak nutné s ohledem na závažnost újmy a s ohledem na okolnosti případu stanovit výši přiměřeného zadostiučinění.

Žadatelé v žádosti o zadostiučinění za nemajetkovou újmu uvedli, že požadují zadostiučinění ve výši 300.000,- Kč za nemajetkovou újmu. Neuvedli však, v čem nemajetková újma spočívá a jak se tato nemajetková újma projevuje. K žádosti nepřiložili žádné doklady, kterými by vznik nemajetkové újmy prokázali. Za dané situace nelze mít samotný vznik nemajetkové újmy za prokázaný. Za této situace o stanovení přiměřeného zadostiučinění nelze vůbec uvažovat.“

„...Žadatelé v žádosti uvedli, že dochází k zastínění jejich domu, dále i k zavlhání a také k omezení jejich soukromí, což dávají do souvislosti s provedením předmětné přístavby krytého bazénu v rozporu se stavebním povolením. Tyto spory mezi vlastníky sousedících nemovitostí spadají do oblasti sousedských práv dle ustanovení § 127 občanského zákoníku. Spor byl ukončen uzavřením dohody mezi žadateli J.M.P., ve které žadatelé nakonec souhlasili s realizovaným stavem přístavby bazénu a zavázali se, že nebudou klást námítky ani se odvolávat v rámci stávajících ani budoucích řízení a souhlasili se zateplením a omítnutím severní stěny přístavby. Předmětná stavba byla, jak shora uvedeno, následně dodatečně povolena rozhodnutím ze dne 21. 7. 2011, které nabylo právní moci dne 11. 8. 2011. Žadatelé se proti tomuto rozhodnutí neodvolali. Uvedenými kroky žadatelé vyjádřili svůj souhlas s předmětnou stavbou. Stavba je tedy v současnosti povolena a žadatelé již proti stavbě nic nenamítají. Nelze tedy spatřovat příčinu vzniku případné nemajetkové újmy žadatelů v existenci předmětné stavby jako takové, případně v tom, že Městský úřad Napajedla nenařídil její odstranění, když sami žadatelé nakonec s dodatečným povolením této stavby souhlasili.“

Na základě shora uvedeného ministerstvo požadavek zadostiučinění za nemajetkovou újmu v celém rozsahu odmítlo, a to z důvodu, že samotný vznik nemajetkové újmy způsobené nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem nebyl prokázán.

Na základě výše uvedeného podnětu jsem zahájil podle ustanovení § 14 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, šetření. Cílem mělo být prověření postupu ministerstva při posuzování žádosti stěžovatelů z pohledu dodržení vydaného desatera ochránce.

B – Skutková zjištění

Ministerstvo jsem v rámci šetření požádal o objasnění následujících skutečností:

- zda ministerstvo vyzvalo stěžovatele k doplnění žádosti za účelem odstranění nedostatků, o nichž se domnívalo, že žádost jimi trpí (bod 6 *Desatera dobré praxe pro posouzení žádostí o odškodnění za nezákonné rozhodnutí nebo nesprávný úřední postup*¹ (dále také „Desatero“),
- je-li ministerstvo přesvědčeno, že stěžovatelé neprokázali nemajetkovou újmu, potom mě zajímalo, jak by měl stěžovatel dle názoru ministerstva konkrétně újmu prokázat, aby ministerstvo mělo vznik nemajetkové újmy za prokazatelný. Obdobně mě zajímalo ve vztahu k názoru ministerstva, že stěžovatelé neuvedli, v čem nemajetková újma spočívá, přitom stěžovatelé jasně hovoří o konkrétní nečinnosti Městského úřadu Napajedla (navíc specifikují i konkrétní období červen 1998 až září 2009), která jim dle jejich sdělení způsobila vážné problémy. Vyslovil jsem názor, že stěžovatelé újmu dostatečně specifikují. Dle platné judikatury vzniká újma při nepřiměřené délce řízení samotným porušením práva (porušení bodu 7 a 9 Desatera),
- vzhledem k tomu, že se stěžovatelům nedostalo řádného poučení o možnosti obrátit se na soud (bod 8 Desatera), zajímalo mě, zda se jedná o jednorázové opomenutí ministerstva a zda ministerstvo bude v budoucnu bod 8 Desatera v podobě splnění poučovací povinnosti respektovat.

Na první výzvu jsem konkrétní odpovědi ministerstva neobdržel. K opakované žádosti adresované ministrovi jsem zjistil následující názor ministerstva:

Ministerstvo vychází z důvodové zprávy k zákonu č. 82/1998 Sb., v níž je uvedeno, že: „Vyčlenění úpravy odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci z občanského zákoníku je důsledkem toho, že škoda při výkonu veřejné moci vzniká nikoliv ze soukromoprávního, ale z veřejnoprávního vztahu. Odpovědnostní právní vztah je ovšem již vztahem soukromoprávním.“

Ministerstvo nevyzvalo stěžovatele k doplnění žádosti, neboť v případech, kdy je žádost vypracována advokátem, nepovažuje ministerstvo za vhodné jakkoliv do obsahu žádosti zasahovat a vyzývá žadatele k doplnění pouze v případě formálních nedostatků žádosti (v praxi zejména absence plné moci či podpisu). Ministerstvo je organizační složkou, která o náhradě škody, případně o zadostiučinění za nemajetkovou újmu, jedná jménem státu. Nemůže tedy jednat zároveň jménem poškozeného, takové jednání by bylo dle ministerstva neetické. Za nevhodné považuje ministerstvo i poučovat advokáta o možnosti obrátit se na soud v případě,

¹ Desatero je přístupné na webové adrese <http://www.ochrance.cz/stiznosti-na-urady/chcete-si-stezovat/zivotni-situace-problemy-a-jejich-reseni/odszkodneni-desatero-dobre-spravni-praxe-pri-posouzeni-zadosti/>.

kdy byla žádost odmítnuta. K otázce ministerstvem požadovaného prokázání nemajetkové újmy se ministerstvo blíže nevyjádřilo.

C – Právní hodnocení

V této části zprávy o šetření hodnotím postup ministerstva z hlediska dodržení právních předpisů a principů dobré správy. Jelikož se podnět týká vyřizování agendy odškodňování podle zákona o odškodňování, zaměřím se ve svém hodnocení také na to, jak byly naplněny body mnou formulovaného *Desatera dobré praxe pro posouzení žádostí o odškodnění za nezákonné rozhodnutí nebo nesprávný úřední postup*² (dále také „Desatero“), které je přizpůsobením obecných principů dobré správy specifickým agendy odškodňování.

Zákon o odškodnění upravuje také odpovědnost za škodu vzniklou nesprávným úředním postupem spočívajícím v nepřiměřené délce řízení.³ Při posuzování přiměřenosti délky řízení se přitom (tam, kde není právním předpisem stanovena lhůta) bere v potaz vedle samotného postupu orgánu veřejné moci také složitost řízení, chování poškozeného a význam řízení pro poškozeného.⁴

Postup ministerstva při předběžném posouzení nároku stěžovatelů lze chápat jako výkon státní správy sui generis. Pro účely posouzení postupu ministerstva v kontextu námitek uplatněných stěžovateli v jejich podnětu si tak mohou dovolit přiměřené použití shora uvedených kritérií. Na základě jejich aplikace pak mohou uvést následující.

Z předchozího šetření vedeného z vlastní iniciativy (sp. zn.: 597/2011) je mi znám zastávaný názor ministerstva, že se jedná o soukromoprávní odpovědnostní vztah. V tomto směru ministerstvo konstatovalo, že dle jeho názoru ani nálezný Ústavního soudu sp. zn.: II ÚS 1612/09, na který jsem odkazoval, není důkazem, že uvedený odpovědnostní vztah je veřejnou správou sui generis. Ministerstvo konstatovalo, že názory na teoretický základ jsou různé a protichůdné. Uvedlo, že Desatero není obecně závazným právním předpisem. K tomuto dodávám, že dle mého názoru zmiňovaný nálezný Ústavního soudu nelze opomíjet, zejména jeho bod 18. a 19.:

„18. ...nebyť čl. 36 odst. 3 a 4 Listiny provedeného zákonem č. 82/1998 Sb., neexistoval by ve vnitrostátním právním řádu podklad, který by umožňoval poškozenému domáhat se práva na náhradu škody způsobené mu nezákonným rozhodnutím soudu, jiného státního orgánu či orgánu veřejné správy nebo nesprávným úředním postupem. Již z citovaných článků Listiny základních práv a svobod plyne nezbytnost zvláštní veřejnoprávní regulace; důvodem je – na rozdíl od jiných subjektů práva – zvláštní funkce veřejné správy, specifické vztahy a situace, v nichž působí. Automatická aplikabilita právní úpravy odpovědnosti za škodu, vyjádřené v občanském zákoníku jakožto základním kodexu upravujícího soukromoprávní vztahy, je tak vyloučena.

² Desatero je přístupné na webové adrese <http://www.ochrance.cz/stiznosti-na-urady/chcete-si-stezovat/zivotni-situace-problemy-a-jejich-reseni/odskodneni-desatero-dobre-spravni-praxe-pri-posouzeni-zadosti/>.

³ Viz ustanovení § 13 zákona o odškodňování.

⁴ K uvedeným kritériím srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn.: Cpjn 206/2010, ze dne 13. dubna 2011.

19. Zcela jinou otázkou je však konstrukce zvolená českým zákonodárcem, kdy **veřejnoprávní předpis** (zákon č. 82/1998 Sb.) z důvodu legislativní techniky umožňuje, aby byl na právní vztahy jím upravené subsidiárně použit občanský zákoník. Jen volba způsobu úpravy některých otázek **nemůže učinit platným závěr, že se stát** (respektive i územní celky v samostatné působnosti) **ocitá v řízení o náhradu škody v rovnoprávném postavení s poškozeným (příp. „v občanskoprávním vztahu“** jak se např. dovozuje in Petr Vojtek: *Odpovědnost za škodu při výkonu veřejné moci*, 2. vydání, Praha 2007, str. 137); v opačném případě by totiž bylo nutné dovodit i autonomii vůle státu, nebo jeho právo obracet se v těchto otázkách i na Ústavní soud, čemuž nemůže být přisvědčeno.“

Dále dodávám, že aktuálně je situace taková, že dne 15. srpna 2012 vydala vláda České republiky usnesení č. 593, kterým, mimo jiné, doporučila členům vlády dodržovat mnou vydané Desatero (je přílohou předmětného usnesení).

Ministerstvu je obsah Desatera nejpozději od mého předchozího šetření vedeného z vlastní iniciativy dostatečně znám. Navzdory tomu, že na svou nevyhovující praxi bylo upozorněno skrze mou zprávu o šetření vydanou v šetření z vlastní iniciativy pod shora uvedenou spisovou značkou, konstatuji, že ministerstvo nejednalo v režimu odškodňování nápravu. V tomto šetřeném případě ministerstvo porušilo následující body mého Desatera:

- 1. ministerstvo nevyzvalo stěžovatele k doplnění žádosti o odškodnění, pokud mělo za to, že je žádost neúplná.**
- 2. ministerstvo nepoučilo stěžovatele o možnosti obrátit se v případě odmítnutí žádosti na soud s tím, že se nejednalo o jednorázové opomenutí.**

Argument ministerstva, že obojí neučinilo vzhledem k advokátnímu zastoupení žadatelů, a zejména vzhledem k tomu, že jedná jménem státu, proto nemůže jednat i jménem poškozeného, je pro mě nepřijatelný. Jak již bylo zmíněno výše, zákon o odškodnění je veřejnoprávním předpisem, který svěřuje předsoudní fázi odškodnění do kompetence ústředních orgánů jakožto představitelů veřejné správy. Stanoví-li zákon o odškodnění v ustanovení § 6, že ve věcech náhrady škody jedná jménem státu ministerstva a jiné ústřední správní úřady, jedná se o procesní normu určující věcnou příslušnost. Nejedná se však o normu, z níž by se dala dovodit soukromoprávní povaha odpovědnostního vztahu. Vzhledem k tomu, že oblast veřejného práva je ovládána zásadou, „co není dovoleno, je zakázáno“, je existence odškodňovacího zákona základním kamenem pro možnost a v případě splnění zákonných předpokladů rovněž povinnost určených orgánů státu odškodnění poskytnout. V případě absence tohoto zákona by orgány státu neměly k odškodnění žádný prostor.⁵ Jedná se tedy o specifický odpovědnostní vztah státu, který nastupuje jako důsledek vadného postupu státu při výkonu veřejné moci.⁶ Tento

⁵ V takovém případě by se nabízel prostor pouze v rovině soukromoprávní prostřednictvím cesty soudní.

⁶ Osobně vnímám odpovědnostní vztah v obecné rovině tak, že tento nastoupí vždy, a to bez ohledu na to, zda existuje potřebná právní úprava či zda je tato právní úprava v praxi dostatečně funkční a efektivní – koneckonců současný stav vnímání veřejné správy ze strany veřejnosti, kdy značná část veřejnosti ztratila či ztrácí ve veřejnou správu svou důvěru, je z mého pohledu důkazem právě této skutečnosti (tj. neschopnosti veřejné správy odpovědnost převzít). Proto také veřejnost pro zachování alespoň částečné rovnováhy často volí jinou jí dostupnou formu „platby“ (nedůvěra a z ní plynoucí obranná či útočná forma přístupu k veřejné správě apod.),

vztah je upraven veřejnoprávním předpisem a stát se v něm neocitá v rovném postavení s žadateli o odškodnění – jedná se tedy bezpochyby o postup státu v oblasti **veřejné správy** jakožto právnické osoby, jejímž jménem jedná ministerstvo coby její orgán (neboť za stát vždy musí nějaký orgán vystupovat). K případné argumentaci důvodovou zprávou k zákonu o odškodňování z roku 1998 dodávám, že tato důvodová zpráva je bezpochyby poplatná době svého vzniku.

- 3. ministerstvo zamítlo žádost z důvodu, že stěžovatelé neprokázali potřebnými doklady vznik nemajetkové újmy spočívající v nepřiměřené délce řízení. Odůvodnění stanoviska ministerstva nepovažují za správné, neboť ministerstvo nerespektuje ustálenou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva i Nejvyššího soudu ČR, z níž jednoznačně plyne, že nepřiměřená délka řízení znamená pro stěžovatele morální újmu a žádné důkazy se v tomto ohledu v zásadě nevyžadují.⁷ V odůvodnění ministerstva naopak zcela postrádám zhodnocení, zda se v daném případě o nepřiměřenou délku řízení jednalo.**

To, že stěžovatelé ve své žádosti o odškodnění hovoří rovněž o svých potížích, které jim dlouhodobé projednávání případu způsobilo (např. i zavlhání a zastínění jejich domu apod.), nemůže mít vliv na vznesený nárok na odškodnění za vzniklou nemajetkovou újmu v souvislosti s nepřiměřenou délkou správního řízení (stěžovatelé vlastní náhradu škody v souvislosti se zastíněním či zavlháním domu nepožadovali).

Závěrem považuji za potřebné dodat, že stát při přijímání Listiny základních práv a svobod výslovně přiznal občanům právo na náhradu škody způsobenou jim nezákonným rozhodnutím soudu, jiného státního orgánu či orgánu veřejné správy nebo nesprávným úředním postupem. Tím se zároveň zavázal toto právo občanům garantovat. Už jen z povahy věci vyplývá, že bude-li ministerstvo v pozici „odpůrce“ vůči žadateli o odškodnění, nemůže splnit závazek státu, jehož jménem vystupuje – být garantem práva na náhradu způsobené škody. Smyslem zákona o odškodňování je přitom odškodnit občany, u nichž došlo ze strany veřejné správy k nesprávnému úřednímu postupu či k nezákonnému rozhodnutí – a tím znovu nastolit porušenou rovnováhu ve vztahu stát – občan.

Postoj, který zastává ministerstvo (tvrzená nemožnost vyzvat žadatele k doplnění, stejně tak nemožnost poučení o možnosti podání žaloby z důvodu neetičnosti), dle mého názoru, tomuto smyslu zákona naprosto neodpovídá. Naopak se mi jeví, že je zde pod zástěrkou etiky schováno typické využití mocenského

pokud odpovídající platba v podobě např. právě poskytnutí odškodnění neproběhne dle pravidel řádně fungujícího systému.

⁷ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn.: 30 Cdo 1209/2009:

„Sám Evropský soud vychází ze „silné, ale vyvratitelné domněnky“ (*strong but rebuttable presumption*), že nepřiměřená délka řízení znamená pro stěžovatele morální újmu a žádné důkazy v tomto ohledu v zásadě nevyžaduje (viz rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 26. 3. 2006 ve věci *Apicella proti Itálii*, stížnost č. 64890/01, odstavec č. 93...), neboť újma vzniká samotným porušením základního práva.

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn.: 30 Cdo 3007/2010:

„...porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě, které je nesprávným úředním postupem ve smyslu ustanovení § 13 odst. 1 věta třetí ODPŠk, samo o sobě zakládá vyvratitelnou domněnku v tom směru, že jím byla způsobena dotčeným osobám nemajetková újma, za kterou jim náleží přiměřené zadostiučinění ve smyslu ustanovení § 31a odst. 1 tohoto zákona...“

postavení, které je navíc navenek klamně ministerstvem označováno za stav rovnosti mezi státem a občanem. Vyvozuji to, mimo jiné, i z neochoty ministerstva vyslovit k případu včas otevřeně svůj konkrétní názor (který by se, mimo jiné, projevil i ve výzvě žadatele k doplnění žádosti o potřebné ministerstvem požadované skutečnosti), čímž se žadatel o odškodnění dostává do znevýhodněného postavení, což osobně vnímám jako další prohloubení v minulosti vzniklého nerovnovážného stavu v důsledku pochybení veřejné správy, za něž je odškodnění žádáno. Cítí-li se být ministerstvo v režimu zákona o odškodňování ryzím obhájcem státu, nikoliv alespoň částečným vykonavatelem veřejné správy, pak je zcela logické, že proces odškodnění je u ministerstva založen na principu co nejmenší komunikace s žadateli a co nejnížší transparentnosti po co nejdelší dobu. Osobně jsem však přesvědčen, že toto výchozí nastavení, od něhož se pak přirozeně odvíjejí všechny následné kroky ministerstva, je z hlediska vyššího pocitu (tj. nikoliv pouhého krátkodobého pocitu vítězství v konkrétním případě) pro stát a společnost jako celek krátkozraké. Důsledkem bývá, jak už jsem shora uvedl, nedůvěra občanů v právní stát a celková negativní atmosféra ve společnosti, jejíž součástí jsou koneckonců i úředníci ministerstva. Jako veřejný ochránce práv, jehož cílem je přispívat ke kultivaci veřejné správy, mimo jiné, i díky prosazování základních principů dobré správy, považuji za potřebné tento jiný pohled na věc otevřeně vyslovit.

S nelibostí proto konstatuji, že ministerstvo nadále jedná jako by bylo advokátem státu namísto toho, aby postupovalo v souladu s tezí, že vztahy upravené zákonem o odškodňování jsou vztahy veřejnoprávními, a řešení této agendy tedy výkonem státní správy sui generis.

D – Závěr

Z uvedených důvodů jsem ve věci podnětu stěžovatelů přistoupil k vydání této zprávy, kterou v souladu s ustanovením § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv zasílám Ministerstvu pro místní rozvoj, jež zároveň žádám, aby se k ní v zákonné 30denní lhůtě vyjádřilo. Zprávu adresuji rovněž stěžovatelům.

Tato zpráva shrnuje moje dosavadní poznatky ze šetření, které budou po vyjádření Ministerstva pro místní rozvoj podkladem pro závěrečné stanovisko ve věci. Nejedná se tedy o zprávu konečnou.

JUDr. Pavel V a r v a ř o v s k ý
veřejný ochránce práv